

WPROWADZENIE

Polska teologia duchowości jest dyscypliną teologiczną w kontekście. Oznacza to, że zarówno jej przedmiot, jak i metoda uprawiania uwzględniają w szerokim zakresie wszystko to, czym Kościół katolicki w Polsce żyje i co wiąże się z jego misją.

Odzwierciedleniem tego jest między innymi rocznik „Duchowość w Polsce” wydawany przez Polskie Stowarzyszenie Teologów Duchowości od 2009 roku, a więc od czasu, kiedy powstało Stowarzyszenie na bazie istniejącej od 1983 roku Sekcji Duchowości Teologów Polskich przy Kongresie Teologów Polskich. Zarówno więc działalność Stowarzyszenia, jak i dokumentujący ją rocznik uwzględniają aktualne wydarzenia i program duszpasterski Kościoła w Polsce. Duchowość bowiem, pogłębiana poprzez studia uniwersyteckie, musi mieć odniesienie do życia, gdyż jest usystematyzowaną refleksją teologiczną właśnie nad życiem duchowym, czyli życiem w Chrystusie pod wpływem Ducha Świętego – jak uczył św. Jan Paweł II.

W polu zainteresowania polskich teologów duchowości w 2015 roku znalazło się więc życie konsekrowane w szerokim spektrum jego form. Powodem tego był ogłoszony przez papieża Franciszka Rok Życia Konsekrowanego, który rozpoczął się w pierwszą niedzielę Adwentu – 30 listopada 2014 roku, a zakończy się w święto Ofiarowania Pana Jezusa w Świątyni – 2 lutego 2016 roku.

W liście do osób konsekrowanych z dnia 21 listopada 2014 roku, w którym papież zapowiedział ów Rok, wskazał jednocześnie na trzy jego zasadnicze cele. W tym czasie szczególnej refleksji nad istotą życia konsekrowanego, a także nad jego tajemnicą oraz doniosłością w dwutysiącletniej historii Kościoła, najpierw należy „spojrzeć w przeszłość z wdzięcznością”. Jak pisze papież, „niezbędne jest opowiedzenie swojej historii, aby zachować żywą tożsamość, jak również umocnić jedność rodziny zakonnej i poczucie przynależności jej członków”. Ponieważ „wdzięczna pamięć o przeszłości pobudza nas, byśmy uważnie słuchając tego, co Duch mówi dziś do Kościoła, coraz głębiej realizowali konstytutywne aspekty naszego życia konsekrowanego”, dlatego papież wskazuje na drugi cel Roku Życia Konsekrowanego. Jest nim „przeżywanie teraźniejszości z pasją”. Z kolei uświadomienie sobie aktualnego *status quo* skłania do „przyjęcia przyszłości z nadzieją”. I to jest trzeci jego cel.

Takim kluczem, wziętym z listu papieża Franciszka, posłużono się przy organizacji ogólnopolskiego sympozjum Polskiego Stowarzyszenia Teologów

Duchowości, które odbyło się przy okazji dorocznego Zjazdu. Miał on miejsce w Ośrodku Charytatywno-Wypoczynkowym „Bojanowe Gniazdo” w Zaniemyślu na terenie archidiecezji poznańskiej w dniach 19-20 czerwca 2015 roku. Ponieważ wiodącym tematem niniejszego rocznika „Duchowość w Polsce”, który oddajemy do rąk członków Stowarzyszenia i innych czytelników, jest życie konsekrowane, dlatego wygłoszone wtedy referaty stały się podstawą do opracowania tekstów zawartych w drugiej części niniejszego tomu.

Natomiast część pierwsza tradycyjnie poświęcona jest eksponowaniu źródeł polskiej duchowości z okresu od XVII do XIX wieku. Odkrywanie nieznanych lub zapomnianych tekstów oraz cierpliwe ich badanie ukazuje, jak ogromne jest bogactwo duchowe chrześcijaństwa w Polsce, które wiele wniosło w duchową tradycję Kościoła powszechnego.

Dość obszerna, bo licząca dziesięć artykułów część trzecia, zawiera materiały i studia, które w znacznym stopniu wpisują się w wiodącą tematykę tomu. Wśród nich znalazły się również teksty młodych teologów duchowości, których publikacje w czasopiśmie recenzowanym są niezbędne dla otwarcia przewodu doktorskiego. Nie można też zapominać, że zarówno Polskie Stowarzyszenie Teologów Duchowości, jak i jego statutowy organ, jakim jest rocznik „Duchowość w Polsce”, otwarte są na autorów spoza środowiska, którzy mają coś interesującego do przekazania teologom duchowości. Ponadto Stowarzyszenie stawia sobie za cel promowanie i popularyzację wiedzy w zakresie duchowości katolickiej.

Jak zwykle, całości merytorycznych treści tomu dopełnia recenzja jednej z najnowszych publikacji, która dla uprawiania i rozumienia teologii duchowości może mieć duże znaczenie, a także bieżące informacje organizacyjne Stowarzyszenia. Zamyka je aktualna lista jego członków.

Obecnie podstawową wersją periodyku „Duchowość w Polsce” jest wersja papierowa, ale w związku z wymogami punktacji przygotowujemy się do niemal całkowitego wydawania go w wersji elektronicznej i ogólnodostępnej w internecie. Z jednej strony stawia to przed autorami i redakcją wysokie wymagania merytoryczne oraz formalne, nad którymi czuwa dość liczna Rada Naukowa i stale powiększające się grono recenzentów. Z drugiej zaś strony upowszechnienie rocznika „Duchowość w Polsce” w internecie niesie ze sobą możliwość docierania do szerokich kręgów osób zainteresowanych problematyką duchowości.

Lublin, Wspomnienie św. Jana od Krzyża 2015.

Ks. dr hab. Marek Chmielewski, prof. KUL
Prezes PSTD